SCENARIUSZ LEKCJI DLA KLASY III I KLAS IV-VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

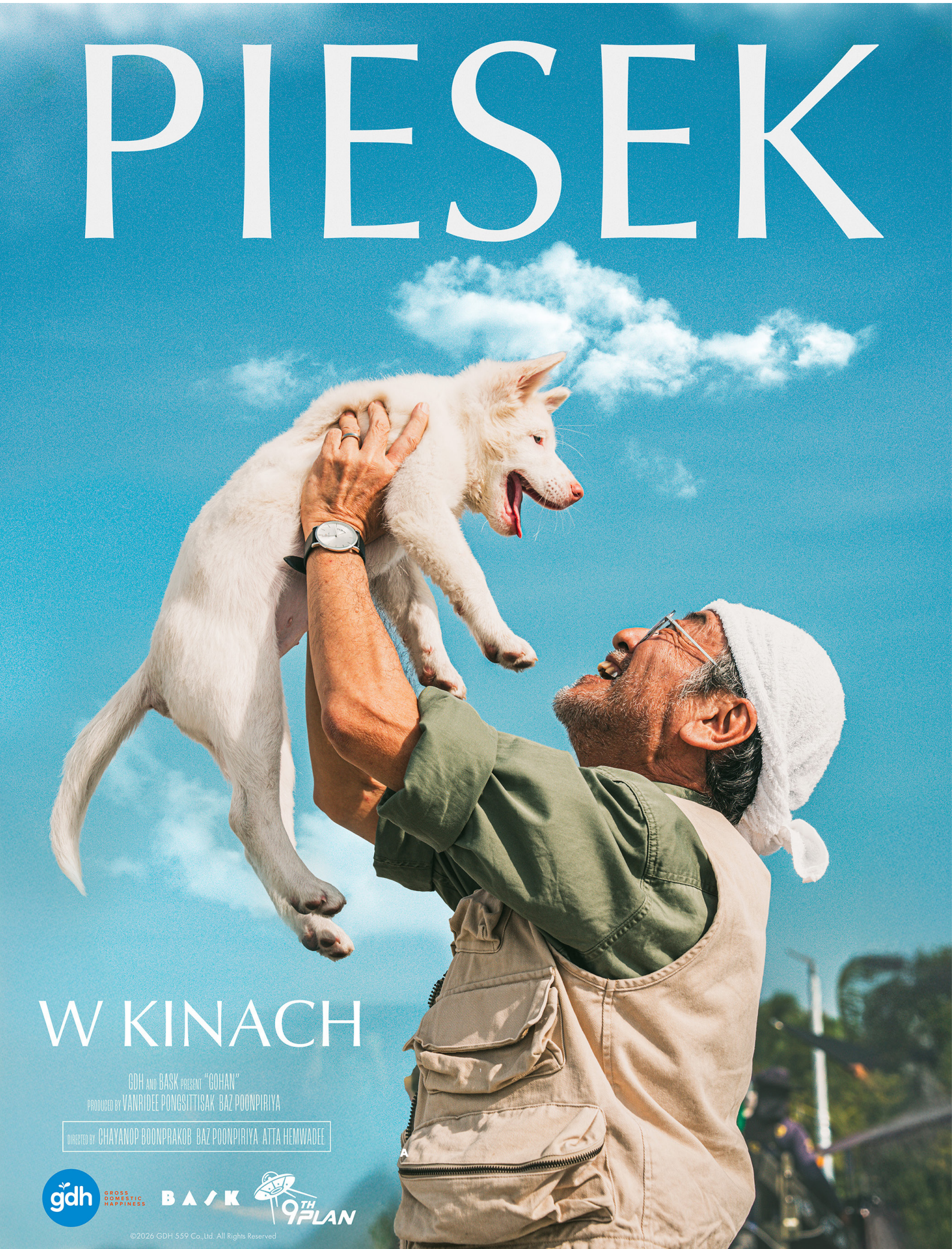

SCENARIUSZ LEKCJI

OPRACOWAŁA:
MARTA RÓWNY

GRUPA ODBIORCZA:
uczniowie /uczennice klas 4-8 szkół podstawowych

PRZEDMIOT: edukacja zdrowotna, godzina wychowawcza, etyka

CZAS TRWANIA:
45 minut

DLACZEGO POTRZEBUJEMY ZWIERZĄT? DLACZEGO ZWIERZĘTA POTRZEBUJĄ NAS?

CELE LEKCJI
Uczeń / uczennica:

• rozpoznaje i nazywa emocje bohaterów filmu oraz dostrzega związek między emocjami, relacjami i samopoczuciem;
• analizuje, w jaki sposób obecność zwierzęcia wpływa na funkcjonowanie człowieka;
• dostrzega znaczenie bliskości, więzi, troski i odpowiedzialności w relacji człowieka ze zwierzęciem;
• rozumie, że kontakt ze zwierzęciem może wspierać dobrostan psychiczny, ale nie jest rozwiązaniem wszystkich trudności;
• dostrzega, że relacja człowieka ze zwierzęciem jest obustronna - człowiek nie tylko otrzymuje wsparcie, ale także ponosi odpowiedzialność za zwierzę;
• formułuje własne wnioski na podstawie filmu i potrafi uzasadnić swoje stanowisko.

PODSTAWA PROGRAMOWA

EDUKACJA ZDROWOTNA

Klasy IV-VI
5. Zdrowie psychiczne.
Uczeń:

1) omawia pojęcie zdrowia psychicznego, czynniki je chroniące oraz te, które zwiększają ryzyko występowania zaburzeń psychicznych;

2) rozpoznaje i nazywa emocje u siebie i innych osób; omawia i stosuje konstruktywne sposoby radzenia sobie z emocjami, m.in. techniki uważności; omawia zasady pierwszej pomocy emocjonalnej;

3) omawia pojęcie stresu; wyjaśnia wpływ stresu na ciało, myśli, emocje, zdolności poznawcze; stosuje konstruktywne sposoby radzenia sobie ze stresem;

5) omawia pojęcie postawy asertywnej; adekwatnie do sytuacji korzysta z asertywności; odróżnia, czym jest postawa asertywna, a czym agresywna i uległa;

6) omawia pojęcie przemocy; wymienia przykłady zachowań przemocowych, w tym przemoc fizyczną, psychiczną, rówieśniczą, cyberprzemoc i zaniedbanie; omawia sposoby reagowania na przemoc i wskazuje miejsca, w których można szukać pomocy, będąc osobą doświadczającą przemocy lub jej świadkiem;

8. Zdrowie środowiskowe.
3) wyjaśnia, dlaczego kontakt z naturą jest istotny dla zdrowia; wyjaśnia, czym jest odpowiedzialność za zwierzęta domowe, jak również za dziką przyrodę i ekosystemy - moduł klimatyczny.

SCENARIUSZ LEKCJI

Klasy VII i VIII

1. Wartości i postawy.
5) przyjmuje postawę prospołeczną w odniesieniu do zdrowia innych osób, rozumie ideę zachowań prozdrowotnych w kontekście zdrowia publicznego, w tym donacji krwi, szczepień ochronnych, badań profilaktycznych oraz unikania zażywania substancji psychoaktywnych, rozumie, na czym polega kultura wolontariatu, i ma świadomość, że służy ona dobru innych osób, w tym działaniom na rzecz ochrony środowiska.
5. Zdrowie psychiczne.
1) omawia zależność między emocjami, myślami a objawami fizycznymi i zachowaniem;
2) analizuje swoje zachowanie, uczucia i potrzeby w różnych sytuacjach pod kątem budowania poczucia własnej wartości;
6. Zdrowie społeczne.
4) omawia sposoby rozwiązywania problemów i konfliktów, w tym alternatywne metody rozwiązywania sporów, w szczególności mediacje.

ETYKA

I. Elementy etyki ogólnej. Uczeń:

1. zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych:

1) posługuje się pojęciami niezbędnymi do charakterystyki działania w aspekcie jego moralnej oceny: decyzja, czyn, sprawczość, konflikt, problem, podmiot działania (autor, sprawca), adresat działania, intencja działania, motyw działania, treść działania, skutek (konsekwencja), okoliczności działania,

2) rozpoznaje i nazywa wybrane emocje oraz uczucia: radość, smutek, strach, wstręt, zdziwienie, gniew, akceptacja, duma, miłość, nienawiść, przyjemność, przykrość, poczucie szczęścia, poczucie wstydu, poczucie winy, zazdrość,

3) posługuje się nazwami emocji i uczuć do opisywania przeżyć własnych oraz przeżyć innych osób w kontekście różnych doświadczeń moralnych; wykorzystuje te pojęcia do charakteryzowania przeżyć, działań i postaw bohaterów powieści, opowiadań, filmów, spektakli teatralnych, gier komputerowych,

4) zna i objaśnia podstawowe pojęcia związane z oceną moralną: dobro, zło, wartość, kryterium, zasada (norma, reguła), postawa, cnota, wada, obowiązek, sankcja, sumienie, wzór, autorytet, odpowiedzialność, prawo naturalne, prawo stanowione, godność, prawa człowieka, natura ludzka, prawda, szczęście,

6) wykorzystuje pojęcia dyskursu etycznego do analizowania przeżyć, działań i postaw bohaterów powieści, opowiadań, filmów, spektakli teatralnych, gier komputerowych;

V. Człowiek wobec przyrody. Uczeń:

7.wyjaśnia, dlaczego nie należy traktować zwierząt w okrutny sposób;
8. podaje przykłady właściwego traktowania zwierząt.

METODY I FORMY PRACY:

- rozmowa kierowana
- „burza mózgów"
- analiza scen i zachowań bohaterów
- praca w parach i grupach
- dyskusja na forum klasy
- piramida priorytetów
- sześć myślowych kapeluszy

MATERIAŁY POMOCNICZE:

- film „Piesek",
- karty pracy.

Przed lekcją

Lekcja powinna się odbyć po obejrzeniu filmu „Piesek" reż. Chayanop Boonprakob, Baz Poonpiriya i Atta Hemwadee.

Nauczyciel/nauczycielka przed lekcją drukuje odpowiednią ilość kart pracy.

PRZEBIEG LEKCJI:

Nauczyciel/nauczycielka rozpoczyna lekcję od krótkiej rozmowy z klasą. Prosi uczennice i uczniów, aby zastanowili się, z czym kojarzy im się obecność zwierzęcia w życiu człowieka.

Zadaje pytania:

• Co może dawać człowiekowi relacja ze zwierzęciem?

• Jakie emocje może wywoływać kontakt ze zwierzęciem?

• Czy zwierzę może sprawić, że człowiek poczuje się mniej samotny?

• Czy samo posiadanie zwierzęcia wystarczy, żeby człowiek czuł się lepiej?

• Czego zwierzę potrzebuje od człowieka w zamian?

Odpowiedzi uczennic i uczniów nauczyciel/nauczycielka zapisuje na tablicy, tworząc dwie grupy: CO ZWIERZĘ MOŻE DAWAĆ CZŁOWIEKOWI, CO CZŁOWIEK POWINIEN DAWAĆ ZWIERZĘCIU.

W podsumowaniu osoba prowadząca zwraca uwagę, że relacja ze zwierzęciem nie jest jednostronna. Może przynosić człowiekowi bliskość, poczucie więzi czy radość, ale wiąże się również z odpowiedzialnością i troską.

Nauczyciel/nauczycielka dzieli klasę na trzy grupy i rozdaje im karty pracy nr 1. Zdaniem każdej grupy jest opracowanie relacji między tytułowym pieskiem, a jednym z jego trzech właścicieli. Po zakończeniu pracy każda grupa prezentuje wyniki swojej pracy, a reszta uczniów może uzupełnić ich wypowiedzi własnymi spostrzeżeniami.

Nauczyciel/nauczycielka dzieli klasę na sześć zespołów. Każdemu zespołowi przyporządkowuje jeden z sześciu kapeluszy Edwarda de Bono i odpowiadającą mu kartę pracy nr 2. Następnie przedstawia problem do wspólnego rozważenia: Czy relacja ze zwierzęciem może wspierać człowieka w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami i wpływać na jego dobrostan?

Prowadzący/prowadząca wyjaśnia uczennicom i uczniom, że każdy zespół będzie analizował problem z innej perspektywy.

Zadaniem grup jest przygotowanie kilku najważniejszych spostrzeżeń, odnoszących się zarówno do filmu „Piesek", jak i do własnej wiedzy i doświadczeń. Następnie przedstawiciele zespołów prezentują wnioski na forum klasy.

Biały kapelusz - fakty i informacje

Zespół koncentruje się na tym, co można powiedzieć na podstawie konkretnych wydarzeń przedstawionych w filmie.

Czerwony kapelusz - emocje i odczucia

Zespół zastanawia się nad emocjami, jakie może wywoływać kontakt ze zwierzęciem.

Żółty kapelusz - korzyści i dobre strony

Zespół poszukuje pozytywnych aspektów relacji człowieka ze zwierzęciem.

Czarny kapelusz - trudności i ograniczenia

Zespół szuka sytuacji, w których przekonanie, że zwierzę „pomaga człowiekowi", może być zbyt dużym uproszczeniem.

Zielony kapelusz - nowe pomysły i możliwości

Zespół zastanawia się, w jaki jeszcze sposób obecność zwierzęcia może wpływać na życie człowieka.

Niebieski kapelusz - podsumowanie i wnioski

Zespół porządkuje wszystkie wcześniejsze spostrzeżenia i formułuje wspólny wniosek.

Prowadzący/prowadząca podsumowuje, że relacja ze zwierzęciem może być dla człowieka źródłem bliskości, radości, poczucia więzi, odpowiedzialności i codziennej aktywności, jednak jej znaczenie jest indywidualne. Zwierzę nie zastępuje innych relacji ani profesjonalnej pomocy w sytuacji poważnych trudności emocjonalnych, a dobra relacja zawsze uwzględnia również potrzeby i dobrostan zwierzęcia.

Nauczyciel/nauczycielka dzieli klasę na pary i rozdaje uczennicom i uczniom kartę pracy nr 3 przedstawiającą gotowe do wycięcia przykłady pomocy zwierzętom.

Prowadzący/prowadząca mówi: Zwierzęta mogą potrzebować pomocy na wiele różnych sposobów. Zastanówcie się, które formy pomocy są Waszym zdaniem najważniejsze i najbardziej potrzebne.

Każda grupa otrzymuje zestaw haseł. Zadaniem uczennic i uczniów jest ułożyć te formy pomocy w piramidzie priorytetów - od tych, które uznają za najważniejsze, do tych, które ich zdaniem mają mniejsze znaczenie. Uczniowie mogą umieścić kilka działań na tym samym poziomie.

Po wykonaniu zadania zespoły prezentują swoje piramidy na forum klasy.

Nauczyciel/nauczycielka zadaje każdej parze pytanie: Co znalazło się na szczycie Waszej piramidy i dlaczego?

W podsumowaniu nauczyciel/nauczycielka zwraca uwagę, że pomaganie zwierzętom może przybierać bardzo różne formy. Nie każdy może lub powinien adoptować zwierzę, ale wiele osób może pomagać w inny sposób, np. poprzez wolontariat, przekazywanie potrzebnych rzeczy, wsparcie organizacji czy reagowanie na sytuacje krzywdzenia zwierząt.

KARTA PRACY NR 1A

HIRO

Japoński inżynier

Co wiemy o jego sytuacji?

Jakie emocje może przeżywać?

Co zmienia obecność psa?

Co bohater daje psu?

KARTA PRACY NR 1B

NAMCHA

Nielegalna imigrantka

Co wiemy o jej sytuacji?

Jakie emocje może przeżywać?

Co zmienia obecność psa?

Co bohaterka daje psu?

KARTA PRACY NR 1C

PELE

Student sztuki

Co wiemy o jego sytuacji?

Jakie emocje może przeżywać?

Co zmienia obecność psa?

Co bohater daje psu?

KARTA PRACY NR 2

BIAŁY KAPELUSZ - FAKTY I INFORMACJE

Jak obecność psa wpływa na życie poszczególnych bohaterów?

Co konkretnie wiemy o relacjach bohaterów z psem?

Jakie potrzeby bohaterów zostają zaspokojone dzięki tej relacji?

KARTA PRACY NR 2

CZERWONY KAPELUSZ - EMOCJE I UCZUCIA

Jakie emocje mogą pojawiać się u człowieka podczas kontaktu ze zwierzęciem?

Czy obecność psa może zmniejszać poczucie samotności lub zwiększać poczucie bliskości?

Jaką rolę w relacji człowieka ze zwierzęciem może odgrywać poczucie bycia komuś potrzebnym?

KARTA PRACY NR 2

CZARNY KAPELUSZ - TRUDNOŚCI I OGRANICZENIA

Czy każda osoba będzie czuła się lepiej dzięki kontaktowi ze zwierzęciem?

Jakie trudności może wiązać się z opieką nad zwierzęciem?

Co może się wydarzyć, gdy człowiek myśli przede wszystkim o tym, czego sam potrzebuje, a nie o potrzebach zwierzęcia?

KARTA PRACY NR 2

ŻÓŁTY KAPELUSZ - KORZYŚCI I DOBRE STRONY

Co człowiek może zyskać dzięki relacji ze zwierzęciem?

W jaki sposób zwierzę może wspierać dobre samopoczucie?

Jakie znaczenie mogą mieć wspólne codzienne czynności, ruch i rutyna?

KARTA PRACY NR 2

ZIELONY KAPELUSZ - NOWE POMYSŁY I MOŻLIWOŚCI

W jaki sposób zwierzę może pomagać człowiekowi nawiązywać relacje z innymi ludźmi?

Jakie wspólne aktywności człowieka i zwierzęcia mogą wspierać dobrostan?

Jak można stworzyć bezpieczną i dobrą relację ze zwierzęciem?

KARTA PRACY NR 2

NIEBIESKI KAPELUSZ – PODSUMOWANIE I WNIOSKI

KARTA PRACY NR 3

adopcja zwierzęcia ze schroniska

zapewnienie bezdomnemu zwierzęciu jedzenia i wody

pomoc finansowa schronisku lub fundacji

przekazanie schronisku potrzebnych rzeczy, np. koców, karmy lub środków czystości

wolontariat w schronisku

pomoc w znalezieniu zwierzęciu odpowiedzialnego domu

reagowanie, gdy zwierzę jest krzywdzone lub zaniedbywane

dbanie o zwierzęta, które są już pod naszą opieką

przekazywanie innym wiedzy o odpowiedzialnej opiece nad zwierzętami

michal@9thplan.com | szymon@9thplan.pl